

URZĄD MIASTA I GMINY w Opatowie
pismo wpłynęło

dnia 17. 02. 2023

Załączniki:
Zarejestrowano pod nr:
Podpis

***Sprawozdanie z realizacji zadań wynikających
z Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Opatów na lata 2022 - 2024
za rok 2022***

Uchwałą Nr XLIII/375/2022 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 21 marca 2022r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Opatów na lata 2022 – 2024.

Głównym założeniem powyższego Programu jest **wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci oraz osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej.**

Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe.

Pierwszy cel w/w Programu tj. diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin z terenu Gminy Opatów realizowany jest poprzez systematyczną diagnozę rodzin objętych pomocą przez tut. Ośrodek. W roku 2022 pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego objętych zostało 16 rodzin. Z powodu wielodzietności pomocą objęto 3 rodziny. Głównymi przyczynami zgłaszania się osób i rodzin o pomoc były: bezrobocie – 98 rodzin, ubóstwo – 128 rodzin, niepełnosprawność – 104 rodziny, długotrwała lub ciężka choroba – 94 rodziny. W wielu rodzinach przyczyną udzielenia pomocy nie był tylko jeden powód, przyczyny te występowały wspólnie. (Dane ze sprawozdania MRPIPS-03-R). Po diagnozie możliwe jest podjęcie odpowiednich działań nakierowanych na pomoc rodzinie. Rodzinie może być udzielona pomoc w postaci pracy socjalnej lub pomoc finansowa, w zależności od zdiagnozowanej sytuacji i potrzeb rodziny. Gdy sytuacja rodziny wymaga interwencji innych instytucji typu sąd, Ośrodek Pomocy Społecznej występuje z pismem o wgląd w sytuację rodziny. W 2022r. Ośrodek nie występował z żadnym wnioskiem do sądu o wgląd w sytuację rodziny.

Drugim celem Programu jest udzielanie pomocy rodzinie znajdującej się w kryzysie, borykającej się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Cel ten był realizowany poprzez następujące działania:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022r. udzielił pomocy 200 rodzinom z liczbą osób w rodzinach 387; pomoc pieniężną otrzymało 142 rodziny natomiast niepieniężną 93 rodziny, – pomoc pieniężna świadczona była m. in. w postaci zasiłku celowego (na zakup żywności, opału, pokrycie kosztów leczenia i zakup leków) przyznano dla 94 rodzin na kwotę 63 318,00zł., w postaci zasiłku okresowego dla 54 rodzin na kwotę 69 138,00zł. – pomoc niepieniężna świadczona była w postaci pokrycia kosztów dożywiania dzieci w szkołach, w 2022r. tut. Ośrodek objął pomocą 53 dzieci z terenu Gminy Opatów i pokrywał koszty dożywiania w 7 szkołach, 2 ośrodkach edukacyjnych i 2 przedszkolach (13 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej i 40 dzieci do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej), łączna suma pomocy wyniosła 35 578,00zł.
- pracownicy socjalni tut. Ośrodka prowadzili pracę socjalną w 310 rodzinach, praca socjalna ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych, praca socjalna prowadzona jest również poprzez kontrakt socjalny, w 2022r. pracownicy socjalni spisali z 14 rodzinami kontrakt socjalny część A i z 2 rodzinami część B;
- rodziny mające problemy opiekuńczo – wychowawcze otrzymują pomoc asystenta rodziny, w 2022r. pomoc asystenta otrzymywało 13 rodzin z liczbą dzieci w rodzinach 28, zatrudnienie asystenta rodziny od 2020r. w całości finansowane jest ze środków własnych gminy (do 2019r.

gmina korzystała z dofinansowania w ramach resortowego „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”).

Asystent rodziny zajmuje się pomocą i pracą z rodziną wychowującą dzieci. Głównym jego zadaniem jest niedopuszczenie do odebrania dzieci z rodziny, podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie oraz umożliwienie powrotu dziecka do rodziny. Asystent rodziny współpracuje z rodziną i jej członkami na podstawie planu pracy w konsultacji z pracownikiem socjalnym. W 2022r. została zakończona współpraca z 1 rodziną, ze względu na osiągnięcie zamierzonych celów w pracy z rodziną i usamodzielnienie się rodziny.

W 2022r. 1 dziecko opuściło rodzinę zastępczą. Do pieczy zastępczej trafiło 6 dzieci z 1 rodziny, która nie była pod opieką asystenta. Rodzina nie wyrażała zgody na współpracę z asystentem, pracownikami socjalnymi ani kuratorami. Dzieci umieszczone zostały w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

- w ramach współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (finansowanie wycieczki ze środków Komisji) dzieci z terenu gminy uczestniczyły w zorganizowanych formach wycieczki. W wycieczce zimowej w miejscowości Nidzica brało udział 9 dzieci, w wycieczce letniej także miejscowości Nidzica wzięło udział 10 dzieci. Organizatorem wycieczki była Komenda Hufca ZHP w Opatowie. Ponadto z wyjazdowe formy wycieczki letniej dla dzieci, współfinansowane przez GKRPA w Opatowie, organizowali także: Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Marcina (skorzystało 33 dzieci) oraz Opatowski Klub Sportowy (skorzystało 17 dzieci). Z zimowej wycieczki stacjonarnej korzystało 32 uczniów ze Szkoły Podstawowej Nr 1 i Nr 2 w Opatowie;
- rodziny z terenu gminy Opatów otrzymały pomoc w postaci stypendium szkolnego. Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał i wypłacił 128 stypendiów dla 82 dzieci i 3 zasiłki szkolne o charakterze socjalnym na łączną kwotę 104 432,00zł.;
- placówki oświatowe z terenu gminy oferują dla dzieci bogaty wachlarz zajęć pozalekcyjnych m.in. zajęcia sportowe SKS, ruchowe i rytmiczne, zajęcia szachowe, zajęcia z robotyki, zajęcia plastyczne – techniczne, spotkania ZHP i chóru szkolnego, wolontariat szkolny (DKMS – zostań dawcą szpiku); w szkołach odbywają się zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, rewalidacyjne, koła zainteresowań, koła przedmiotowe, zajęcia rozwijające kompetencje społeczne, trening umiejętności społecznych;
- z form aktywnego spędzania czasu dzieci i młodzież mogą również skorzystać w Opatowskim Ośrodku Kultury m.in. z zajęć wokalnych, zajęć tanecznych, nauki gry na różnych instrumentach muzycznych, zajęć malarskich, w klubie szachowym jak również spotkań teatralnych;
- w realizację celu wpisuje się również działalność świetlic środowiskowych i szkolnych. GKRPA nie wspierała finansowo zadań świetlicowych. Na terenie Opatowa działają 2 świetlice środowiskowe utworzone przez Powiatowe Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Opatowie, w 2020r., w ramach projektu Regionalnego Programu Operacyjnego woj. Świętokrzyskiego. „Program profilaktyki społecznej na terenie miasta Opatów i Powiatu Opatowskiego”. Docelowo objęto opieką 60 dzieci w wieku 6-18 lat. Z powyższej oferty skorzystały rodziny pozostające w zainteresowaniu tutaj. Ośrodka, które były informowane o rekrutacji dzieci do świetlic i wachlarzu dostępnych zajęć.

- dzieci otrzymują również pomoc na zajęciach świetlicowych organizowanych w placówkach oświatowych; w Szkole Podstawowej nr 1 w zajęciach świetlicowych brało udział 50 uczniów, w Szkole Podstawowej Nr 2 – 153 uczniów, (w ramach świetlicy realizowane były zajęcia czytelniczo - medialne, plastyczno-techniczne, przyrodnicze, muzyczne, komputerowe, rytmiczne, sportowo-turystyczne, sportowo – zabawowe, gry dydaktyczne, pomoc przy odrabianiu prac domowych); W czasie pozalekcyjnym odbywają się także dodatkowe zajęcia edukacyjne m.in. przedmiotowe koła zainteresowań, zajęcia przygotowujące do egzaminów ósmoklasisty, do konkursów przedmiotowych, dydaktyczno-wyrównawcze;

- w SP Nr 2 były organizowane ferie zimowe – półkolonie podczas których odbywały się zajęcia rekreacyjne, edukacyjno – profilaktyczne, sportowe – zabawy ruchowe i ćwiczenia ogólnorozwojowe, zajęcia z programowania i robotyki, zajęcia plastyczne, szachowe, zabawy i eksperymenty edukacyjne, odbyły się również zajęcia profilaktyczne – spotkanie z funkcjonariuszem Policji oraz Straży Pożarnej, w zajęciach uczestniczyło 19 dzieci;

- dzieci mają zapewnioną w placówkach oświatowych pomoc pedagoga szkolnego, z danych pozyskanych ze Szkoły Podstawowej nr 1 wynika, iż z pomocy pedagoga skorzystało 30 uczniów m. in. z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, porad, rozmów, konsultacji; w Szkole Podstawowej Nr 2 z zajęć terapii pedagogicznej korzystało 28 uczniów, ponadto dzieci korzystały z zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, logopedycznych;
- udzielono pomocy psychologicznej dla 10 dzieci w Punkcie Konsultacyjnym.

Trzecim celem Programu jest podnoszenie kompetencji osób zajmujących się niesieniem wsparcia rodzinom w kryzysie, z problemami natury opiekuńczo – wychowawczej.

Cel ten był realizowany poprzez następujące działania:

- profesjonalne i kompetentne niesienie pomocy rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jak i dzieciom wiąże się z koniecznością ciągłego dokształcania i pogłębiania posiadanej wiedzy. Kadra Ośrodka uczestniczyła w szkoleniach i konferencjach: Kierownik Ośrodka w szkoleniach oraz spotkaniach/wideokonferencjach organizowanych przez ŚUW, wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku brali udział w szkoleniach – ilość odbytych szkoleń 4, asystent rodziny brał udział w 2 szkoleniach;
- z danych przekazanych ze Szkoły Podstawowej Nr 2 wynika, iż odbyło się ok. 50 szkoleń/ warsztatów, w których przeszkolono znaczną część grona pedagogicznego, zorganizowano również 19 szkoleń dla rodziców (przeszkolono 453 rodziców);
- z danych ze Szkoły Podstawowej nr 1 wynika, iż odbyło się 10 szkoleń/ warsztatów dla nauczycieli, w których przeszkolono 35 nauczycieli, zorganizowano 2 szkolenia dla rodziców , w których wzięło udział po 50 osób;
- z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, iż zorganizowano szkolenia dla nauczycieli i rodziców w szkołach podstawowych z terenu gminy m.in. warsztaty edukacyjne „Człowiek za burtą” (64 osoby SP Nr 1 i 69 osób SP Nr 2), program profilaktyczny „Archipelag Skarbów” (SP Nr1 i Nr 2 – 152 uczniów, 99 rodziców, 73 nauczycieli), program profilaktyczno-edukacyjny „Łapka w górę, czy łapka w dół” (przeszkolono: SP Nr 1 i Nr 2 -213 uczniów, 77 nauczycieli, 103 rodziców), zostały także zorganizowane 3 szkolenia dla członków GKRPA, w których wzięło udział 6 osób.;

– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2022r. zorganizowało 8 szkoleń dla kadry pracowniczej oraz szkolenie dla 5 rodzin – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Czwartym celem Programu jest integrowanie działań i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodzin.

Cel ten był realizowany poprzez następujące działania:

- w sposób ciągły realizowana jest współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną tj. sąd, kuratorzy zawodowi i społeczni, Policja, służba zdrowia, terapeuta ds. uzależnień, sprawy rodzin omawiane są na spotkaniach w celu dostosowania odpowiedniego rodzaju pomocy i wsparcia,

w 2022r. pracownicy socjalni oraz asystent rodziny w ramach swoich obowiązków uczestniczyli w spotkaniach lub nawiązywali kontakty telefoniczne :

- 2 spotkania w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, w celu omówienia planu pomocy oraz sytuacji rodzin i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 31 spotkań/telefonów z kuratorami z Sądu Rejonowego w Opatowie,
- 11 spotkań/telefonów z pedagogami szkolnymi oraz nauczycielami w szkołach i przedszkolu,
- 57 spotkań/telefonów z funkcjonariuszami KPP w Opatowie,
- 40 spotkań/telefony z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Opatowie,
- 19 spotkania/telefony ze specjalistami z Punktu Konsultacyjnego,
- 16 spotkania/telefony z pielęgniarkami środowiskowymi z przychodni zdrowia w Opatowie,
- 4 spotkania w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 10 wspólnych interwencji z funkcjonariuszami Straży Miejskiej w Opatowie,
- 27 posiedzeń grup roboczych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.

Szkoły Podstawowe współpracowały z:

- pracownikami Zespołu Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Opatowie ,
- funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Opatowie ,
- kuratorami Sądu Rejonowego w Opatowie,
- pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie

Wszystkie szkoły ściśle współpracują z tut. Ośrodkiem, w celu podejmowania odpowiednich środków zaradczych w stosunku do rodzin niewydolnych jak również w zakresie dofinansowania kosztów obiadów na stołówkach szkolnych.

- w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin działającym przy UMiG Opatów w 2022r. rodziny mogły otrzymać pomoc ze strony 3 specjalistów, w różnym zakresie:

- pomoc dla rodzin z problemem alkoholowym, dla osób doświadczających przemocy jak i dla sprawców przemocy domowej, prowadzenie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc – udzielono 42 porad/ konsultacji (w tym 6 konsultacji telefonicznych), do Punktu zgłosiło się 20 osób;

- pomoc psychologa dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych w zakresie leczenia odwykowego, porady dla rodzin i dzieci dotkniętych przemocą i alkoholizmem, pomoc w kryzysie – udzielono 96 porad/ konsultacji (w tym 10 konsultacji telefonicznych), do Punktu zgłosiło się 49 osób;

- pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych w zakresie leczenia odwykowego, motywowanie do podjęcia terapii odwykowej, kształtowanie postaw – udzielono 113 porad/konsultacji (w tym 17 konsultacji telefonicznych), do Punktu zgłosiły się 26 osób.

- w ciągu 2022 roku realizowane były programy profilaktyczne np. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Opatów na lata 2022-2023 przyjęty Uchwałą Nr XLIII/377/2022 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 21 marca 2022r., Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie w Gminie Opatów na lata 2018 – 2022 przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/324/2017 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 29 grudnia 2017r.;
- prowadzone są działania o charakterze profilaktycznym, z danych uzyskanych ze Szkoły Podstawowej Nr 2 wynika, iż zostały zrealizowane programy profilaktyczne dla dzieci i rodziców z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych, edukacji zdrowotnej, kształtowania postaw i umiejętności społecznych:
 - „Zdrowo jem, więcej wiem” , „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, „Profilaktyka antynikotynowa – E-papieros”(20), „Degradacja środowiska naturalnego, a zdrowie człowieka”(23), „Normy społeczne”(21), „Tolerancja – uprzedzenia”(17), „Szkoła promująca zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem, Trzymaj formę - Ruch to zdrowie”(47), „Wspieranie, nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktach”(34), elementy programu „Unplugged”(16), Archipelag Skarbów – profilaktyka korzystania z substancji psychoaktywnych, profilaktyka przemocy, wychowanie ku miłości”(58 i 78), cyberprzemoc - „Przystań w sieci” (69), „Przeciwdziałanie przemocy – spienione wody przemocy”(17), „Radzenie Sobie z konfliktami – okiełznać sztormy i nawałnice”(27), „Cukierki” program profilaktyczny (43),
- Szkoła Podstawowa nr 1 przeprowadziła warsztaty profilaktyczne: „Archipelag Skarbów – profilaktyka korzystania z substancji psychoaktywnych, profilaktyka przemocy, wychowanie ku miłości” (74), „Skarby ukryte w głębinach” (53), „Fala agresji słownej” (95), „Łapka w górę, łapka w dół” (102). Ponadto została przeprowadzona przez pedagoga szkolnego diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz substancji psychoaktywnych.

Uczniowie obu szkół korzystali z oferty profilaktycznej realizowanej w formie teatryków: „Bajka profilaktyczna” kl. 1-3 (80) i „Bajkowy przekładaniec” kl. 1-3 (120). Ponadto uczniowie i nauczyciele szkół otrzymali materiały profilaktyczne w ramach kompanii: „Stop uzależnieniom behawioralnym”, „Dopalacze – powiedź STOP”, „Przemoc boli”.

- działania profilaktyczne prowadzone są również w Przedszkolu Publicznym poprzez systematyczne spotkania wychowawców i psychologa z rodzicami, realizację przez psychologa przedszkolnego zajęć na temat „złego dotyku”, emocji, sytuacji trudnych w rodzinie, znajomości praw dziecka.

W roku 2022r na terenie gminy Opatów nie funkcjonowała żadna rodzina wspierająca. Nie zachodziła konieczność podejmowania działań przez asystenta rodziny wynikających z realizacji ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem”. W 2022r. nie

wpłynął także żaden wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia chorego dziecka.

Wg. danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie na terenie gminy Opatów funkcjonowało 7 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 12 dzieci. W placówkach opiekuńczo – wychowawczych umieszczonych było 8 dzieci. W 2022r. udzielono pomocy dla 3 osób po opuszczeniu placówki opiekuńczo – wychowawczej w postaci wypłaty świadczenia na kontynuowanie nauki.

W 2022r. gmina poniosła wydatki z tytułu pobytu 6 dzieci w rodzinach zastępczych w kwocie 33 969,24zł. oraz pobytu 7 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na kwotę 53 945,00zł.

W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy. Wszelkie działania instytucji pracujących na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka oraz jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami biologicznymi.

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Z uwagi na różnorodność problemów w rodzinach jest to proces długotrwały wymagający zaangażowania i systematyczności oddziaływań.

Wszystkie instytucje wskazane w Programie brały udział w założonych działaniach. Wykorzystywane były zasoby i uprawnienia w celu pomocy rodzinom.

Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Opatów będą nadal kontynuowane i realizowane zgodnie z założonymi celami. W dalszym ciągu planowane jest:

- zatrudnienie asystenta rodziny analogicznie do stwierdzonych potrzeb w środowisku,
- organizowanie i prowadzenie poradnictwa, pracy socjalnej, w tym we współpracy i z wykorzystaniem działających podmiotów,
- zabezpieczenie środków na wsparcie dla rodzin w trudnej sytuacji i sfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- monitorowanie sytuacji dzieci, w tym pozostających w pieczy, praca z rodzinami biologicznymi dzieci, działania zmierzające w kierunku powrotu dzieci do środowiska.

Niniejsze sprawozdanie zostało opracowane na podstawie danych własnych i sprawozdawczości prowadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie oraz sprawozdań złożonych przez: Szkołę Publiczną Nr 1 w Opatowie, Szkołę Publiczną Nr 2 w Opatowie, Przedszkole Publiczne w Opatowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie, Opatowski Ośrodek Kultury w Opatowie, Komendę Powiatową Policji w Opatowie.

Niniejsza informacja stanowi również sprawozdanie z realizacji zadań z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - stosownie do art. 179 ust. 1 ustawy jw.

Oprac.: D. Kędziora

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Opatowie

mgr Dominika Kędziora